

Minister Finansów

Warszawa, 21 maja 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 16836 Pana Posła Jacka Tomczaka
Znak sprawy: DNK1.054.4.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację w sprawie stosowania przepisów dotyczących blokady rachunków bankowych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 16836 złożoną przez Pana Posła Jacka Tomczaka w sprawie stosowania przepisów dotyczących blokady rachunków bankowych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) przekazuję na ręce Pana Marszałka następujące informacje i wyjaśnienia.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że przepisy działu IIIB Ordynacji podatkowej ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa¹, dalej: „Ordynacja podatkowa”, zostały dodane ustawą z dnia 24 listopada 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych². Celem tej ustawy było uszczelnienie systemu podatkowego, w szczególności ograniczenie luki w podatku VAT.

Na gruncie Ordynacji podatkowej wprowadzenie potencjalnej możliwości blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego, jako jednego z elementów systemu analizy ryzyka, było niezbędne dla ochrony interesu publicznego w szczególności ze względu na dużą skalę wyłudzeń podatków, godzącą w interesy finansowe państwa, realizowanie procedury wyłudzeń przez zorganizowane grupy przestępcze oraz niezadawalającą skuteczność dotychczasowych rozwiązań zapobiegających wyłudzeniom (m. in. znaczne opóźnienia w wykrywaniu oszustw).

Wprowadzenie potencjalnej możliwości blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego ma istotne znaczenie. Uniemożliwia bowiem korzystanie ze środków pieniężnych niezbędnych do realizowania działalności przestępczej.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 2491

Stosowanie tego środka jest ograniczone tylko do przypadków, w których zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa nie jest możliwe przy użyciu środków łagodniejszych, nie ingerujących tak dalece w prawo własności. System działa tak, aby podmioty kwalifikowane prowadzące uczciwie działalność nie odczuły jego istnienia.

Poniżej przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji Pana Posła.

- 1. Ile przypadków blokady rachunków bankowych na podstawie przepisów dotyczących STIR odnotowano w latach 2022, 2023, 2024 oraz w 2025 r., z podziałem na blokady pierwotne oraz blokady przedłużone?**

Tabela nr 1. Liczba blokad Szefa KAS oraz upoważnionych naczelników urzędów celno-skarbowych³ w latach 2022-2025

Rok	Liczba blokad na 72 godziny	Liczba blokad przedłużonych na okres do 3 miesięcy
2022	267	266
2023	315	308
2024	258	257
2025	295	295

- 2. W ilu przypadkach blokada rachunku została następnie uchylona, skrócona albo uznana za niezasadną przez organ odwoławczy, sąd administracyjny lub inny właściwy organ?**
- 3. Czy do Ministerstwa Finansów, Krajowej Administracji Skarbowej lub podległych im jednostek wpływały skargi dotyczące nieuzasadnionego, nadmiernego lub nieproporcjonalnego stosowania blokady rachunków bankowych?**
- 4. Jeżeli takie skargi wpływały, ile ich było w poszczególnych latach od 2022 r. i jaki był sposób ich rozpatrzenia?**

Tabela nr 2. Informacja o orzecznictwie STIR w latach 2022-2025⁴

	2022	2023	2024	2025
łącznie liczba blokad	267	315	258	295
Liczba zażaleń na postanowienia organów KAS w przedmiocie przedłużenia blokady rachunków bankowych (w ramach tego postępowania badana jest również prawidłowość ustanowienia blokady na okres 72 godzin)	90	96	65	113

³ Na mocy rozporządzenia Ministra Finansów z 2 grudnia 2022 roku w sprawie upoważnienia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania zadań Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z zakresu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2501) do ustanawiania blokady rachunków bankowych upoważnionych jest 5 naczelników urzędów celno-skarbowych, (tj. Naczelnik: Dolnośląskiego Urzędu Celno-Skarbowego we Wrocławiu, Łódzkiego Urzędu Celno-Skarbowego w Łodzi, Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego w Warszawie, Podlaskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Białymstoku oraz Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu).

⁴ Dane zostały podane łącznie dla Szefa KAS i 5 upoważnionych naczelników urzędów celno-skarbowych.

Liczba postanowień uchylających zaskarżone postanowienia w całości i orzeczenia co do istoty sprawy	5	6	0	3
Liczba skarg złożonych przez podmioty kwalifikowane do WSA w sprawach dotyczących postanowień organów KAS przedłużających termin blokady rachunków bankowych	53	41	29	54
Liczba wyroków WSA uchylających postanowienie organu KAS w przedmiocie przedłużenia blokady rachunków bankowych	8	13	2	4
Liczba skarg kasacyjnych złożonych przez podmioty kwalifikowane do NSA w sprawach dotyczących postanowień organów KAS przedłużających termin blokady rachunków bankowych	13	2	9	10
Liczba wyroków NSA uwzględniających skargę kasacyjną podmiotu kwalifikowanego	0	1	1	0

Dodatkowo uprzejmie informuję, że w latach 2022-2025 ustanowionych zostało łącznie 1135 blokad rachunków bankowych z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej (STIR). Na ustanowione blokady STIR podmioty złożyły 364 zażalenia, po rozpatrzeniu których w II instancji wydano 14 rozstrzygnięć zmieniających postanowienia organów I instancji. Na zasadność blokad rachunków bankowych wniesionych zostało 177 skarg do wojewódzkich sądów administracyjnych. Sądy te tylko w 34 sprawach orzekły na niekorzyść organów. W okresie 2022-2025 wniesiono 34 skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który uwzględnił dwie takie skargi.

Zaprezentowana powyżej statystyka pokazuje, że działania organów w sprawach związanych z blokadami rachunków bankowych, w zdecydowanej większości przypadków, oceniane są jako zasadne i prawidłowe. Jednocześnie, dokonując oceny tych danych, należy mieć na względzie, że instytucja prawna blokady rachunków bankowych z użyciem systemu STIR, była nową instytucją, która wcześniej nie funkcjonowała w obrocie prawnym. W związku z czym, pojawiające się na przestrzeni lat orzecznictwo sądowoadministracyjne, wyjaśniało i rozstrzygało różne kwestie związane z jej stosowaniem, kształtując linię orzeczniczą w tym zakresie. W sprawach, w których doszło do uchylecia rozstrzygnięcia organu przez sądy, były formułowane nowe poglądy dotyczące stosowania instytucji blokady rachunków bankowych oraz ich przedłużenia, były one niezwłocznie stosowane przez organy w kolejnych sprawach.

5. Czy według wiedzy Ministerstwa Finansów wystąpiły sytuacje, w których blokada rachunku została zastosowana wobec podmiotu, co do którego ostatecznie nie potwierdzono ryzyka wyłudzeń skarbowych lub poważnych nieprawidłowości podatkowych?

We wnioskowanym okresie wystąpiło 6 przypadków⁵, w których blokada rachunku została zastosowana wobec podmiotu, co do którego ostatecznie nie potwierdzono ryzyka wyłudzeń skarbowych. Jednakże ww. działanie ujawniło inne ryzyka m.in. związane z praniem pieniędzy. Należy dodatkowo wskazać, iż dopiero na etapie kontroli celno-skarbowej pojawiły się nowe okoliczności umożliwiające pełną identyfikację oraz merytoryczną ocenę transakcji pod kątem prawidłowości rozliczeń podatkowych.

Jednocześnie informuję, że prawidłowość realizacji zadań Szefa KAS związanych z blokowaniem rachunków bankowych, jest objęta kontrolą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, nie rzadziej niż raz na kwartał, na podstawie przepisów art. 119zv § 9 Ordynacji podatkowej.

6. Jakie konkretne przesłanki są obecnie brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o blokadzie rachunku bankowego i w jakim zakresie decyzja ta opiera się na analizie automatycznej, a w jakim na indywidualnej ocenie urzędnika?

Blokada rachunku podmiotu kwalifikowanego jest możliwa na 72 godziny z możliwością przedłużenia jej o 3 miesiące, po spełnieniu ustawowych przesłanek określonych odpowiednio w art. 119zv § 1 i art. 119zw § 1 Ordynacji podatkowej. Zgodnie z art. 119zv § 1 Ordynacji podatkowej Szef KAS może zażądać blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego na okres nie dłuższy niż 72 godziny, jeżeli posiadane informacje, w szczególności wyniki analizy ryzyka, o której mowa w art. 119zn § 1, wskazują, że podmiot kwalifikowany może wykorzystywać działalność banków lub spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi lub do czynności zmierzających do wyłudzenia skarbowego, a blokada rachunku podmiotu kwalifikowanego jest konieczna, aby temu przeciwdziałać.

Z kolei art. 119zn § 1 Ordynacji podatkowej stanowi, że Szef KAS dokonuje analizy ryzyka wykorzystywania działalności banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych do celów mających związek z wyłudzeniami skarbowymi, uwzględniając posiadane dane, w tym wskaźnik ryzyka oraz informacje i zestawienia, o których mowa w art. 119zq oraz art. 119zs Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z art. 119zq pkt 1 i 3 Ordynacji podatkowej izba rozliczeniowa, na podstawie informacji i zestawień, o których mowa w art. 119zp § 1, przekazuje Szefowi KAS, nie rzadziej niż raz dziennie: informacje o rachunkach podmiotów kwalifikowanych prowadzonych i otwieranych przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz dzienne zestawienia transakcji dotyczących rachunków podmiotów kwalifikowanych.

Natomiast stosownie do art. 119zs § 1 pkt 1 i 4 Ordynacji podatkowej w celu weryfikacji lub uzupełnienia posiadanych przez Szefa KAS informacji niezbędnych do wykonywania zadań, o których mowa w Dziale IIIB Ordynacji podatkowej, Szef KAS może żądać przekazania przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową: informacji lub zestawień innych niż przekazane na podstawie art. 119zq oraz adresów IP - jeżeli są dostępne - z których:

- następowały logowania do usług bankowości elektronicznej umożliwiających dostęp do rachunku podmiotu kwalifikowanego wraz ze

⁵ Dotyczących zarówno działań Szefa KAS i upoważnionych naczelników urzędów celno-skarbowych.

wskazaniem identyfikatora, z którego użyciem dokonano logowania, oraz daty i godziny tych logowań oraz

- zostały złożone dyspozycje przeprowadzenia transakcji dotyczących rachunku podmiotu kwalifikowanego wraz ze wskazaniem identyfikatora, z którego użyciem złożono dyspozycję, oraz daty i godziny złożenia tych dyspozycji - w przypadku gdy dyspozycje nie zostały złożone z wykorzystaniem usług bankowości elektronicznej.

Jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że podmiot kwalifikowany nie wykona istniejącego lub mającego powstać zobowiązania podatkowego lub zobowiązania z tytułu odpowiedzialności podatkowej osób trzecich przekraczających równowartość 10.000 euro⁶, Szef KAS może wydać postanowienie o przedłużeniu terminu blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego na czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące (art. 119zw § 1 Ordynacji podatkowej).

Analiza podmiotów poprzedzająca dokonanie blokady odbywa się zatem zgodnie z powyższymi zasadami oraz przy uwzględnieniu wymienionych i posiadanych przez Szefa KAS informacji.

7. Czy Pan Minister dostrzega potrzebę dokonania przeglądu obowiązujących przepisów dotyczących blokady rachunków bankowych?

Uprzejmie informuję, że nie ma aktualnie przesłanek wskazujących na potrzebę zmian przepisów dotyczących blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego, zawartych w dziale IIIB Ordynacji podatkowej.

Zauważam przy tym, że obowiązywanie przepisów regulujących blokady rachunku podmiotu kwalifikowanego, w kontekście oznaczonego celu przepisów działu IIIB Ordynacji podatkowej nie jest sprzeczne z interesem przedsiębiorców. Przeciwnie, ograniczenie nadużyć i oszustw podatkowych, w tym w zakresie VAT, przekłada się na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej dla wszystkich podatników poprzez przywrócenie uczciwej konkurencji na rynku.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, wyrażam nadzieję, że zostaną one uznane przez Pana Marszałka i Pana Posła za wyczerpujące.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów

⁶ Przeliczenie na złote następuje według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym roku poprzedzającego rok, w którym wydano postanowienie.